METSÄTALOUS

Ero yli viiden vuoden takaiseen tilanteeseen on hurja. Nyt puukauppoja tehdään kolminkertainen määrä. **TOIMINNANJOHTAJA JARI YLI-TALONEN, PÄIJÄT-HÄMEEN METSÄNHOITOYHDISTYS**

Metsäjättien sahat ja puuteollisuus uskovat tulosparannukseen tänä vuonna

Stora Enso ja UPM kohensivat viime vuonna puutuotteidensa kannattavuutta reippaasti. Metsä Groupiin kuuluvan Metsä Woodin tulos heikkeni ja konserni sulki tuotantoa. Tästä vuodesta odotetaan parempaa.

Euroopan suurin sahaaja Stora Enso yli kaksinkertaisti sahauksen ja siihen liittyvän jatkojalostuksen liiketuloksen.

Stora Enson sahat ja puutuotteet saavuttivat ensimmäisen kerran tavoitteeksi asetetun 13 prosentin tuoton pääomalle.

”Stora Ensossa Building and Living (=sahat ja puutuotteet) aloitti ensimmäisenä tehostamistoimenpiteet ja nyt tuloksia on näkyvissä ensimmäisenä”, liiketoiminta-alueen johtaja **Jari Suominen** sanoo.

Kuluvan vuoden näkymiä Suominen pitää hieman viime vuotta parempina, vaikka kysyntä päämarkkina-alueella Euroopassa on edelleen heikkoa.

”Toivomme, että hyvä trendi jatkuu. Suurta muutosta ei odoteta.”

Stora Enso jalostaa sahatavarastaan jo yli puolet, mikä on eniten suomalaisista metsäyhtiöistä. Ristiinlaminoituja clt-elementtilevyjä rakennusteollisuudelle yhtiö tekee Itävallassa.

Parhaillaan Stora Enso tutkii mahdollisuutta aloittaa clt-levyjen valmistus Suomessa. Jos tehdas päätetään rakentaa, se nousee joko Lappeenrannan Honkalahden, Kiteen, Varkauden tai Joensuun Uimaharjun sahojen yhteyteen.

Stora Enson sahauskapasiteetti on 5,8 miljoonaa kuutiometriä, mistä neljän suomalaisen sahan osuus on 1,1 miljoonaa kuutiometriä.

Euroopassa kirkastuvaa

Euroopan suurimman vanerintekijän tittelin venäläisen Svezan kanssa jakava UPM nosti vanerintuotannon liiketuloksen viiteen prosenttiin liikevaihdosta. Edellisvuonna tulos oli juuri ja juuri voitollinen.

”Parannus oli ihan kohtalainen, mutta kyllä parempaankin varmasti pystymme”, UPM Plywood -liiketoiminta-alueen johtaja **Mika Sillanpää** sanoo.

UPM uudisti toissa vuonna Savonlinnan tehdasta niin, että yksikkö nousi maailman teknisesti parhaimpien koivuvaneritehtaiden joukkoon.

UPM on onnistunut laajentamaan vanerin myyntiään Euroopan ulkopuolelle muun muassa nesteytettyä maakaasua (lng) kuljettaviin säiliöaluksiin ja terminaaleihin.

Euroopassa vanerin kysynnän elpymisestä näkyi orastavia merkkejä viime vuoden lopulla.

UPM:n sahojen tulosnumerot yhdistetään nykyisin Biorefining-liiketoimintaan, johon kuuluvat myös sellutehtaat.

Sahaliiketoiminnan johtajan **Anssi Klingan** mukaan UPM:n sahat tekivät viime vuonna selkeän tulosparannuksen.

”Tulos nousi tyydyttävälle tasolle, kun vuoden 2012 kovat tehostamistoimet alkoivat tuottaa.”

Tästä vuodesta UPM odottaa sahojen suhteen viime vuotta parempaa, vaikka kotimaassa kysyntä on edelleen tahmeaa.

”Kokonaisuutena näkymä on nyt parempi kuin viime vuonna tähän aikaan ja se luo pohjaa myönteisille odotuksille”, Klinga sanoo.

Metsä Wood sulki ja uudisti

Metsä Groupiin kuuluva Metsä Wood ei pystynyt samanlaiseen parannukseen kuin Stora Enso ja UPM. Metsä Woodin liiketulos heikkeni edellisvuoden vajaasta 19 miljoonasta eurosta 15 miljoonaan euroon.

Metsä Woodin toimialajohtajan **Esa Kaikkosen** mukaan viime vuonna tuotantoa rajoittivat Vilppulan sahan uudistöiden aiheuttamat seisokit.

Metsä Woodin sahojen tuotanto kasvoi vain 3–4 prosenttia, kun koko sahateollisuuden tuotanto kasvoi Suomessa seitsemän prosenttia.

Metsä Wood sulki viime vuonna huonosti kannattavia yksiköitään ja vähensi väkeä noin 2 800 henkilöstä 2 500 henkilöön.

Kaikkonen uskoo tehostamistoimien alkavan näkyä tänä vuonna.

”Teimme paljon rakenteellisia muutoksia viime vuonna. Uskon, että tämän vuoden ensimmäinen neljännes on jo parempi”, Kaikkonen sanoo.

JUHA KAIHLANEN

RAMI MARJAMÄKI

Metsä Groupiin kuuluvaa Metsä Woodin Vilppulan sahaa uudistettiin viime vuonna 30 miljoonalla eurolla. Operaattori Raine Mäkinen valvoi tuotantoa sahalla tiistaina.

Tukkipuun kantohinnat 2013–2014

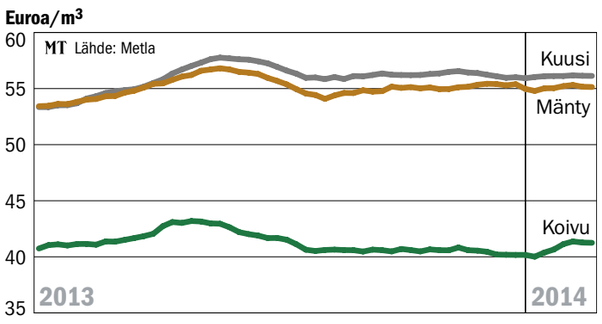

Mekaaninen metsäteollisuus 2012 ja 2013

MT	Stora Enso Building and Living (Sahatavara, rakennuselementit, asuntomoduulit)		UPM Plywood (Vaneri)		Metsä Group Metsä Wood (Sahatavara, kertopuu, vaneri)	
	2012	**2013**	2012	**2013**	2012	**2013**
Liikevaihto, milj. euroa	1 684	**1 684**	393	**429**	904	**897**
Liiketulos, milj. euroa	29	**75**	2	**21**	19	**15**
Liiketulos liikevaihdosta, %	1,7	**4,0**	0,5	**4,9**	2,1	**1,7**

Lähde: yhtiöiden vuosikatsaukset

Korjuukeleistä kehkeytyy hermopeli

Lauhat säät uhkaavat talvileimikoiden korjuuta. Elleivät yöpakkaset palaa nopeasti, osa tälle talvelle suunnitelluista kohteista siirtyy ensi vuoteen.

”Tämä on melkoista hermopeliä talvileimikoiden osalta. Jos yöt pysyvät plussalla, tiet pettävät, eikä puita saada metsästä liikkeelle”, sanoo toiminnanjohtaja **Jari Yli-Talonen** Päijät-Hämeen metsänhoitoyhdistyksestä.

Yli-Talonen arvioi, että pehmeillä mailla sijaitsevista talviharvennuksia jää korjaamatta 10–30 prosenttia.

Puukauppa ennätysvauhdissa

Puukauppa on käynyt alkuvuoden yli neljännestä viimevuotista nopeammin. Viime viikkoon mennessä metsänomistajat olivat myyneet 6,2 miljoonaa kuutiota puuta Metsäteollisuus ry:n jäsenille.

Päijät-Hämeessä puukauppoja tehtiin jo viime vuonna ennätystahtiin eli lopputulos oli sama kuin vuonna 2007. Tänä vuonna puukaupan vauhti on kiihtynyt 15 prosentilla.

Yli-Talosen mukaan vähäluminen talvi on mahdollistanut leimikoiden teon. Kauppakin on käynyt hyvin ja kantohinnat ovat pysyneet tasaisina.

”Ero yli viiden vuoden takaiseen tilanteeseen on hurja. Nyt puukauppoja tehdään kolminkertainen määrä.”

Puun hinnat 3.2.–2.3.2014

Lähde: Metsäntutkimuslaitos

Alue	Mäntytukki	Kuusitukki	Koivutukki	Mäntykuitu	Kuusikuitu	Koivukuitu
	Euroa/m³ (alv 0 %)					
Kantohinnat, päätehakkuut						
Etelä-Suomi	57,5 ↑	57,5 ↑	41,4	16,4 ↑	18,7 ↑	16,9 ↑
Keski-Suomi	58,1 ↑	58,0 ↑	41,5	16,9 ↑	18,9 ↑	17,7 ↑
Savo-Karjala	57,0 ↑	55,9 ↑	42,8 ↑	17,1 ↑	17,6 ↑	17,0 ↑
Kymi-Savo	57,8 ↑	57,5 ↑	44,5 ↑	17,0 ↑	18,5 ↑	17,5 ↑
Etelä-Pohjanmaa	57,0 ↑	55,6 ↑	-	18,5 ↑	18,7 ↑	17,9 ↑
Kainuu-Pohjanmaa	53,7 ↑	53,1 ↑	-	18,0 ↑	18,2 ↑	17,9 ↑
Lappi	48,3 ↑	48,0	-	17,6 ↑	17,4 ↑	16,3 ↑
Koko maa	**56,8 ↑**	**57,0 ↑**	**42,6 ↑**	**17,4 ↑**	**18,5 ↑**	**17,4 ↑**
Kantohinnat, harvennushakkuut paitsi ensiharvennukset						
Etelä-Suomi	49,1 ↓	49,1 ↓	37,2 ↑	14,6 ↓	15,4 ↓	14,2 ↓
Keski-Suomi	48,0 ↔	47,5 ↓	-	14,4 ↔	15,1 ↔	14,2 ↓
Savo-Karjala	48,3 ↓	46,7 ↔	37,6 ↓	14,5 ↑	14,6 ↑	14,1 ↔
Kymi-Savo	50,8 ↔	49,0 ↑	38,5 ↑	15,5 ↑	15,3 ↑	14,8 ↑
Etelä-Pohjanmaa	45,9 ↔	-	-	14,6 ↓	14,6 ↓	14,2 ↓
Kainuu-Pohjanmaa	45,9 ↔	-	-	13,9 ↑	13,7 ↓	13,0 ↔
Lappi	43,8 ↔	-	-	13,4 ↑	-	-
Koko maa	**48,5 ↓**	**48,1 ↔**	**37,6 ↔**	**14,5 ↔**	**15,0 ↔**	**14,1 ↔**
Hankintahinnat, kaikki hakkuut						
Etelä-Suomi	59,8 ↔	58,6 ↔	45,7 ↑	29,1 ↓	32,0 ↓	30,0 ↔
Keski-Suomi	58,0 ↓	57,4 ↓	45,9 ↑	29,7 ↓	29,9 ↔	30,6 ↓
Savo-Karjala	56,0 ↔	54,9 ↓	45,6 ↓	28,1 ↓	27,7 ↓	30,0 ↓
Kymi-Savo	57,3 ↔	56,5 ↔	47,0 ↔	29,5 ↔	29,9 ↑	30,2 ↑
Etelä-Pohjanmaa	54,9 ↑	53,4 ↔	-	29,5 ↑	29,9 ↓	29,8 ↑
Kainuu-Pohjanmaa	56,4 ↓	55,9 ↓	-	28,8 ↔	29,2 ↔	29,9 ↓
Lappi	55,4 ↑	-	-	28,7 ↓	-	29,5 ↓
Koko maa	**57,6 ↓**	**57,1 ↓**	**46,1 ↔**	**29,0 ↓**	**30,7 ↑**	**30,0 ↔**

Hintojen muutos jaksolta 30.12.–26.1.2014: ↑ = noussut ↓ = laskenut ↔ = pysynyt ennallaan (±1 %)

Hakattavaa riittää metsissä

Päijät-Hämeen metsistä on hakattu viime vuosina metsien kasvua enemmän puuta. Se johtuu metsien vinoutuneesta rakenteesta. Parinkymmenen vuoden sisällä noin puolet maakunnan metsistä varttuu uudistuskypsiksi.

”Metsänomistajat panttasivat hakkuita 70- ja 80-luvuilla. Siksi nuorten metsien osuus on vanhoja vähäisempi. Vastaavasti puuta riittää hakattavaksi.”

Yli-Talosen mukaan hakkuita voisi nostaa vielä puolella seuraavan kymmenen vuoden ajaksi vanhojen hakkuusäästöjen turvin.

Metsien käytössä tapahtunutta muutosta hän selittää kaikkien metsätalouden osapuolien aktivoitumisella. Metsänomistajia on aktivoitu erilaisilla hankkeilla, minkä lisäksi sekä metsänhoitoyhdistys että puunostajat ovat muuttaneet toimintatapojaan ja lähestyneet metsänomistajia.

Havutukki käy kaupaksi

Kevättalvella puunostajat juoksevat kaikkialla järeiden kelirikkokohteiden perässä. Niistä on aina pulaa, joten siltä osin sama laulu toistuu joka kevät ja syksy.

Uusi metsälaki mahdollistaa erirakenteisen metsän kasvatuksen. Sen lisäksi metsänomistaja saa itse päättää, missä vaiheessa uudistaa metsänsä.

Esimerkiksi Pohjois-Suomessa pieni osa puukaupan ja korjuumäärien kasvusta selittyy nuorehkojen metsien avohakkuilla. Eivätkä ne eteläisemmässä Suomessakaan täysin tuntemattomia ole.

Yli-Talosen mukaan metsänhoitoyhdistys on varautunut myös erirakenteisen metsänkasvatuksen vaatimiin hakkuisiin. Toistaiseksi niiden kysyntä on jäänyt vähäiseksi.

”Saa nähdä, riittääkö maakunnassa töitä edes yhdelle niihin erikoistuneelle toimihenkilölle”, pohtii Yli-Talonen.

JARMO PALOKALLIO

SAMI KULJU / UPM

Malliauton ovipaneelit on tehty UPM:n lämpömuovailtavasta vanerista.

Bioauto esiteltiin Genevessä

Metsäyhtiö UPM ja ammattikorkeakoulu Metropolia esittelivät eilen tiistaina Geneven maailmannäyttelyssä auton, jossa valtaosa muovista valmistetuista osista on korvattu puupohjaisilla biomateriaaleilla.

MT kertoi auton valmistuksesta 14.2.

UPM:n mukaan biomateriaaleilla voidaan korvata muun muassa matkustamon lattia, kojetaulu ja sisustuksen paneelit, keulan maski sekä auton sivuhelmat.

“Biomateriaalien käyttömahdollisuudet eivät rajoitu autoteollisuuteen, vaan soveltuvat muun muassa design- ja akustiikkatuotteisiin sekä laajasti erilaisiin teollisiin ja kuluttajatuotteisiin. Mahdollisuudet ovat rajattomat”, toteaa **Elisa Nilsson**, UPM:n brändi- ja viestintäjohtaja.

Idea malliauton rakentamisesta tuli Nilssonilta. Auton ovat suunnitelleet ja valmistaneet Metropolian opiskelijat.

Polttoaineena konseptiauto käyttää puupohjaista dieseliä.

SUVI NIEMI

Puukartellin kanteiden käsittely alkaa

Helsingin käräjäoikeus aloittaa puukartellin vahingonkorvauskanteiden käsittelyn ensi tiistaina.

Ensimmäisessä pääkäsittelyssä on määrä linjata, ovatko kanteet vanhentuneet, Helsingin käräjäoikeudesta kerrotaan.

Vanhentumiskysymys pyritään ratkaisemaan maaliskuun aikana.

Helsingin käräjäoikeuteen on metsäyhtiöitä vastaan jätetty noin 700 kannetta. Vahingonkorvauksia vaaditaan Metsäliitolta, Stora Ensolta ja UPM:ltä.

Tiistaina aloitetaan yksityisten metsänomistajien muodostaman niin sanotun Suuri Savotta -kanneryhmän korvausvaateiden käsittely. Muuramelaisen koneyrittäjän **Reijo Lahtosen** kokoamaan ryhmään kuuluu lähes 700 metsänomistajaa.

Kuntien, kuntayhtymien, seurakuntien ja Metsähallituksen vahingonkorvausten käsittely alkaa myöhemmin.

Suurinta 159,4 miljoonan euron korvausta kartellin aiheuttamasta vahingosta hakee Metsähallitus.

Yhteensä kolmelta metsäyhtiöltä vaaditaan yli 200 miljoonan euron korvauksia kauppahinnan menetyksistä.

JUHA KAIHLANEN

Venäjä tiukentaa metsien valvontaa

Metsänuudistamisen tulosten valvontaa ollaan tiukentamassa Venäjällä. Metsien jättäminen uudistamatta ja hoitamatta on yksi maan metsätalouden keskeisimpiä ongelmia.

Uudistamisen ongelmat nousivat esiin Venäjän metsätalousviraston ja Luoteis-Venäjän alueiden tilannekatsauksessa. Kokouksessa nostettiin esille tarve muuttaa metsänuudistamisen valvontaa.

Nykyisestä pinta-alaan perustuvasta seurannasta halutaan siirtyä tulosten valvontaan, jossa arvioidaan syntyneen taimikon laatu. Metsätalousvirastossa selvitetään mahdollisuutta lisätä metsänvuokraajien velvollisuuksiin metsänuudistamisen tulokset, mikä saisi yritykset kiinnittämään enemmän huomiota taimikonhoitoon.

Luoteis-Venäjän metsistä on vuokrattu 49 prosenttia, josta puunkorjuuta varten 40.

MT

Ukrainan kriisi jarruttaa talouskasvua

Ukrainan kriisin vaikutukset jarruttavat orastavaa talouskasvua, ennustaa paperin ja sellun hintoja seuraava Foex. Yhdysvalloissa tosin odotetaan kasvun taas voimistuvan, kun kova talvi hellittää otettaan.

Euroopassa maiden kasvurytmit poikkeavat toisistaan. Tällä hetkellä kasvuvetureina toimivat Saksa, Hollanti ja Britannia. Vähitellen kulutuksen kasvua odotetaan muuallakin, mikä alkaa jo näkyä tehtaiden tilauskirjoissa.

Paperitehtaille talvi on ollut synkähkö. Paperin kulutuksen lasku on jatkunut, ja Yhdysvalloissa jopa pakkausmateriaalien käyttö väheni, kun ankara talvi sotki kuljetuksia ja kauppaa.

> Paperitehtaille talvi on ollut synkähkö.

Painopaperien hinnat ovat taipuneet alkuvuoden aikana 4–5 euroa tonnilta. Toisin sanoen esimerkiksi hienopaperin hinnan korotukset eivät ole heikon kysynnän ja ylitarjonnan takia onnistuneet.

Poikkeuksen tekee sanomalehtipaperi, jonka hinta on noussut 7 euroa.

Myös sellun hintojen nousu on katkennut, ainakin euroissa laskettuna. Foexin mukaan havusellun kysyntä on siitä huolimatta säilynyt hyvänä. Kysynnän ja tarjonnan tasapaino on pysynyt ennallaan.

JARMO PALOKALLIO

Sellun ja paperin hinnat vuoden ajalta

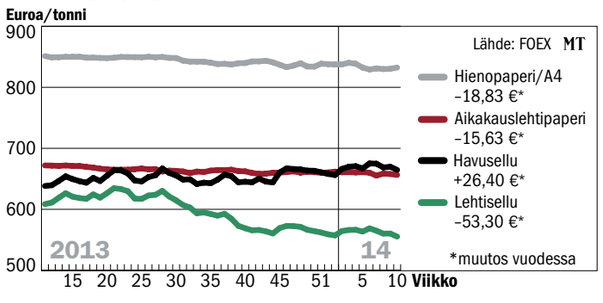

Painopaperien hinnat ovat taipuneet alkuvuonna.

METSÄSTÄ LYHYESTI

Sieni korvaa liiman

Yhdysvaltalainen Ecovative Design -yritys kertoo kehittäneensä sienirihmastoon perustuvan menetelmän puulevyjen sekä eristys- ja pakkausmateriaalien valmistukseen.

Yhtiön mukaan sienirihmasto kasvattaa raaka-aineena käytettävän biomassan yhteen. Sienen kasvu keskeytetään kuumalla höyryllä.

Menetelmällä voidaan valmistaa lastulevyä puukuidusta tai oljesta.